

Čenkovice obhájily Perníkovou popelnici

Pardubice, 3. května 2023 – Každý sportovec tvrdí, že ještě složitější, než získat prvenství, je ho následně obhájit. Zda to je skutečně pravda a jaká je chuť obhajoby vítězství, to už nyní vědí v horské obci Čenkovice. Ta si letos zopakovala absolutní vítězství v soutěži O perníkovou popelnici, kterou vyhláší Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM, a.s., a Pardubický kraj pro města a obce nejlépe třídící odpad. Slavnostní vyhlášení výsledků za rok 2022 se uskutečnilo první květnovou středou v prostorách pardubického zámku.

Do šestnáctého ročníku soutěže byly, stejně jako v uplynulých letech, automaticky zapojeny všechny obce Pardubického kraje zapojené do systému zpětného odběru a využití odpadů z obalů společnosti EKO-KOM. Soutěž je rozdělena do tří velikostních kategorií sídel.

„Perníková popelnice má skutečně dlouhou tradici. Věřím, že pro obce, jejichž obyvatelům záleží na životním prostředí, je umístění v soutěži důležitým ukazatelem toho, jak se jim v oblasti nakládání s odpady daří,“ říká radní Pardubického kraje pro venkov, životní prostředí a zemědělství Miroslav Krčil. *„Dobrý výsledek, případně vítězství spojené s finanční premií je pro ně odměnou a motivací zároveň. Nakládání s odpady je totiž pro každou obec a město nelehká disciplína, hodně záleží na samotných občanech. Bez jejich pochopení a spolupráce to nefunguje.“* Jak Krčil připomíná, zajímavé měřítko poskytuje i celorepubliková soutěž O křišťálovou popelnici, jejíž výsledky se vyhláší v rámci královéhradecké konference Odpady a obce. Ani v ní se reprezentanti Pardubického kraje neztrácejí a v minulosti si odsud odvezli řadu velmi dobrých umístění, včetně celkového vítězství. *„Není divu, Pardubický kraj je z hlediska třídění odpadů na velmi dobré úrovni. Jeho obyvatelé separaci jimi vytvořeného odpadu považují za samozřejmou součást života a samosprávy obcí stále vylepšují způsoby třídění,“* vysvětluje regionální manažer Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., Stanislav Dokoupil, podle jehož slov je pro starosty otázka třídění odpadů velkým tématem.

CO A JAK SE HODNOTÍ

O Perníkovou popelnici se bojuje ve třech kategoriích, v každé z nich se vyhláší první tři místa v pořadí. Vedle toho organizátoři také oceňují Absolutního vítěze, tedy obec, která byla nejlepší bez ohledu na velikost. Za vyzdvihnutí stojí i ti, kteří se meziročně v třídění nejmocně zlepšili. Nejlepší obec v tomto ohledu získává titul Skokan roku.

Při hodnocení má největší váhu množství vytríděného papíru, plastů, skla a kovů v kilogramech na obyvatele za rok. Body navíc mohou města a obce získat, pokud sbírají čiré sklo, nápojový karton, kovy a papír i mimo veřejnou sběrnou síť, sběrné dvory a sběrná místa. V rámci doplňkového hodnocení se počítá i to, když obec vykazuje účinnost tříděného sběru vyšší, než je celostátní průměr.

KATEGORIE DO 300 OBYVATEL

Mezi nejmenšími obcemi se na pomyslný bronzový stupínek vyšvihl Neratov, kterému toto umístění uvolnily loni třetí Plchovice. Tam ale určitě nemusí smutnit kvůli ztrátě této pozice, tentokrát je totiž množství u nich vytríděného odpadu posunulo na místo druhé. Kde se ovšem v porovnání s loňskem nezměnilo vůbec nic, to je pozice vítěze. Stejně jako v roce předchozím, i

loni nejlépe třídili odpad v horské obci Čenkovice. „Je to vynikající zpráva,“ raduje se z výsledku starosta Čenkovic Josef Dostálek. „Náš úspěch přičítám tomu, že lidé jsou u nás v tomto směru uvědoměni a snaží se třídít. Dali jsme jim k dispozici velkokapacitní nádoby, nejdeme tedy cestou pytlového sběru. A lidé u nás se snaží odpad co nejlépe vytrídít. Jsme obec s velkým turistickým ruchem a to, že u nás bude čisto, je také důležité pro to, aby k nám rekreanti rádi jezdili.“

KATEGORIE DO 2000 OBYVATEL

V kategorii středních sídel se loni vítězné Helvíkovice posunuly na třetí příčku. Přeskočily je dvě obce spojené v širším povědomí veřejnosti s vodní rekreací. Na druhé místo se totiž dostalo město Seč a prvenství si po loňském stříbru vybojovaly Pastviny.

KATEGORIE NAD 2000 OBYVATEL

Také v největší vyhlášené kategorii se objevují názvy obcí a měst, jejichž obyvatelé se dlouhodobě mohou chlubit dobrým přístupem k třídění odpadů. Třetí pozice za rok 2022 patří městu Vysoké Mýto. **Ještě o něco lepší byli v Opatovicích nad Labem, jejichž občany může těšit nejenom druhé místo, ale i zlepšení oproti loňskému roku, kdy byli Opatovičtí třetí.** Stejněho posunu dosáhla i letos vítězná Choceň. Tam skutečně našli recept na to, jak účinně třídít. Jejich loňská druhá příčka byla při jejich kvalitách spíš neúspěchem, před rokem ji totiž obsadili jako úřadující vítěz nejen Perníkové popelnice, ale také jako vítěz celostátní Křišťálové popelnice. „Snažíme se v tomto směru jako vedení města dělat opravdu maximum,“ vysvětluje starosta Chocně Jan Pažin. „Máme pravidelné pracovní skupiny, jednou za čtvrt roku vyhodnocujeme, jak si vedeme, ať už se jedná o vytríděnost nebo o ekonomickou stránku odpadového hospodářství. V roce 2022 jsme také provedli fyzickou analýzu odpadů, což děláme opakovaně, a hodně se věnujeme osvětě. Aktuálně jsme květen a červen vyhlásili jako měsíce odpadů v Chocni, kdy se tomu chceme hodně věnovat. Vedle masívní kampaně chceme také opět dělat namátkovou kontrolu popelnic na směsný odpad.“ Podle starosty se občané Chocně, od té doby, co se tomu vedení města intenzivně věnuje, naučili velmi dobře třídít, zároveň dbají na udržování pořádku, takže třeba nenechávají válet u kontejnerů pytle s odpadem. „Snažíme se neusnout na vavřínech a dál v trendu pokračovat,“ dodává starosta Pažin.

ABSOLUTNÍ VÍTEŽ, SKOKAN ROKU

Jak už bylo uvedeno, Skokanem roku je každoročně vyhlášována obec, která dosáhla v rámci vytríděnosti odpadů největšího pokroku. Letos si tuto cenu z pardubického zámku odvezla obec Břehy, která se nachází nedaleko Přelouče. Vítěz kategorie nejmenších obcí pak získal i vítězství absolutní. Králem letošního vyhlášení tak znovu byly horské Čenkovice. Se zdejšími občany to ostatně jde dost snadno. „Musím naše občany pochválit, protože se nestarají jen o svůj vlastní pořádek, ale když vidí třeba někde ležet pet lahev, tak i když to je nepořádek po někom jiném, jdou a vyhodí ji do příslušné nádoby,“ prozrazuje starosta Josef Dostálek. „Rozhodně to není tak, že bychom je k tomu museli nutit, sami chtějí, aby to u nás bylo hezké.“

Čenkovice si vítězství na celé čáře zopakovaly z loňska a tak lze tušit, jak si užijí výhru spojenou s finanční premií. „Malou část loňské výhry jsme věnovali jako příspěvek na burčákové hody, většinu odměny jsme dali na náklady spojené s odpadovým hospodářstvím, abychom nemuseli lidem zvyšovat poplatky,“ říká Dostálek. A na co se další peníze v rámci odpadového hospodářství budou hodit? „Potřebovali bychom přidat některé nádoby a chtěli bychom také trochu zlepšit prostranství, kde kontejnery jsou. Opravit oplocení, zkrátka, aby to prostředí bylo o trochu víc

kulturní," dodává starosta.

KOLEKTIVNÍ SYSTÉMY ELEKTROWIN A ASEKOL

Společně s vyhodnocením nejlépe třídících obcí v rámci soutěže vyhlásují vítěze svých soutěží i kolektivní systémy ELEKTROWIN a ASEKOL. V případě prvního se jedná o zpětný odběr velkých a malých elektrozařízení, zařízení pro tepelnou výměnu a malé telekomunikační či IT přístroje. V případě druhého jde o sběr drobného elektra, spotřební elektroniky, hraček nebo lékařských přístrojů.

Kolektivní systém ELEKTROWIN tak na pódium opět přivedl město Seč, které úspěch zaznamenalo už v klasickém třídění, v rámci ELEKTROWINu bylo nejlepší v kategorii do dvou tisíc obyvatel. V kategorii nad dva tisíce obyvatel tentokrát vyhrálo Hlinsko. ELEKTROWIN má ale ještě jednu speciální cenu, kterou uděluje obci s největším počtem vyvezených miniwinů. Tu se povedlo získat Chrudimi, kde je vyvezli hned devětatřicetkrát.

ASEKOL hodnotí obce ve třech kategoriích a přidává také svou speciální cenu. Mezi obcemi do dvou tisíc obyvatel byla v rámci tohoto systému nejúspěšnější obec České Libchavy, v kategorii do pěti tisíc obyvatel město Jablonné nad Orlicí a nad pět tisíc obyvatel město Hlinsko. Speciální odměnu od ASEKOLu získává sídlo, které zaznamená nejvyšší výtěžnost prostřednictvím červených stacionárních kontejnerů, což se tentokrát podařilo obci Kameničky.

VÍTĚZNÉ OBCE ZA ROK 2022

OBCE DO 300 OBYVATEL

1. obec Čenkovice
2. obec Plchovice
3. obec Neratov

OBCE DO 2 000 OBYVATEL

1. obec Pastviny
2. město Seč
3. obec Helvíkovice

OBCE NAD 2 000 OBYVATEL

1. město Choceň
2. obec Opatovice nad Labem
3. město Vysoké Mýto

ABSOLUTNÍ VÍTĚZ

obec Čenkovice

SKOKAN ROKU

obec Břehy

KOLEKTIVNÍ SYSTÉM ELEKTROWIN

obce do 2 000 obyvatel	město Seč
obce od 2 001 obyvatel	město Hlinsko
speciální cena	město Chrudim

KOLEKTIVNÍ SYSTÉM ASEKOL

obce do 2 000 obyvatel	obec České Libchavy
obce do 5 000 obyvatel	město Jablonné nad Orlicí
obce nad 5 000 obyvatel	město Hlinsko
speciální odměna	obec Kameničky